

N:o 98.

Af herr **E. Lindblad**, *angående ändring i kongl. förordningen angående stämpelafgiften den 2 juni 1899 m. m.*

Då jag vid fjorårets riksdag motionerade om revision af stämpelförordningen, och Riksdagen sedermera — efter afstyrkande utlåtande från bevillningsutskottet — afslog denna motion, anade man icke, att från regeringen så snart kunde förväntas förslag om väsentliga förändringar i samma förordning.

Då så emellertid, af antydningar i statsverkspropositionen att döma, nu när som helst lärer kunna ske, vill jag ej underlåta att före motions- tidens utgång undersöka, om ej en del anmärkningar, som af mig i fjor gjordes, fortfarande blifva berättigade. Då statens kraf på ökad beskattning i år är ett helt annat än i fjor, kan gifvetvis ej nu framföras någon önskan om nedsättning af stämpelbeloppen, men deremot torde tiden vara lämplig att tillse, om stämpelskatternas inbördes förhållande blir det rätta.

Först möter då återinförandet af stämpeln å inrikes vaxlar som en åtgärd, hvilken regeringen är sinnad att föreslå, så snart behof föreligger. Bestämmas denna till en half per mille, så synes proportionen mellan densamma och depositionsstämpeln ej vara lycklig. Vaxeln är en form för *korta lån*, och känt är, att låntagaren, ej långifvaren får betala stämpeln. Är det rättvist, att ett sådant lånepapper, som i regeln har mycket kort löptid, skall beläggas med lika stor stämpelafgift som bankdepositionen, som kan räcka åratals?

Allmänheten har nu hunnit vänja sig vid depositionsstämpeln, och då statens behof snarligen torde kräfva återinförandet af den under bättre tider afskaffade skuldstämpeln, så borde rätta tidpunkten vara inne att fördubbla depositionsstämpeln äfvensom att göra densamma fullt effektiv. Stämpelskatten erkännes ju vara ett »komplement» till inkomstskatten: just

i fråga om bankdepositioner torde denna uppfattning ega sitt största berättigande. Men så snart depositionsstämpeln är gällande, och än mera om den höjes, torde man böra tillse, att ej i större skala praktiseras sätt att kringgå densamma. Det allt mera gängse bruket af stående depositionsbevis med vexlande ränta synes påkalla stämpelns påläggande årligen. Depositionsrörelsen har nu i vårt land hunnit till den vackra siffran af bortåt 550 millioner kronor:

den 30 november 1900: 544,745,625 kronor

» 31 december 1900: 548,416,945 »

och med 1 kronas stämpelbeläggning årligen kan man således här af beräkna minst 5 à 6 hundra tusen kronor statsinkomst pr år, hvilket torde vara för de skattskyldige lika lätt att bära som samma belopp beräknadt att inflyta af vaxelstämpeln.

Vidare erinrade jag i fjor om ett anförande i den kongl. propositionen n:o 53 vid 1899 års riksdag af dåvarande t. f. departementschefen för finansärenden, som yttrade:

»Då stämpelskatt blifvit lagd på depositionsrörelsen, synas statsmagtarna icke böra stillatigande åse, huruledes dessa beslut kringgås genom att depositionsrörelsen inflyttas under en annan, för densamma till sin natur främmande lånerörelse, hvilken är fri från stämpelskatt. Så länge en sådan stämpelskatt finnes, bör den tydligen drabba det kapital den afser. Den utväg, som kunde synas ligga nära till hands att råda bot för det missbruk af sparkasserörelsen, hvarigenom den göres till uppsamlare af de stora kapitalbehållningarna, vore att med stämpelskatt belägga de å sparkasseräkning verkställda insättningar, som öfverstiga ett visst belopp. Men utom det att det skulle vara förenadt med betydande praktiska svårigheter att med stämpel belägga de särskilda insättningarna i en motbok, synes det mig vara riktigare att söka återföra sparkasserörelsen till dess naturliga omfattning och allt fortfarande lemna den liksom den af sparbankerna drifna inlåning fri från stämpelskatt. För sådant ändamål synes en i lag stadgad begränsning af det belopp, bank eger af en person mottaga till förräntande å sparkasseräkning, vara af behovet påkallad.»

Med anledning här af antogs och utfärdades samma år lag, som begränsar sparkasseinsättningarna till högst 3,000 kronor för hvarje insättare. — Huru har denna lag verkat? Sparkasseinsättningarna utgjorde i rundt tal

1899	den 30 november	75,460,000	kronor	
1900	» 31 januari	75,928,000	»	
1900	» 30 november	89,920,000	»	och
1900	» 31 december	90,680,000	»	

Att döma häraf synes den möjligheten ej vara utesluten att misstänka, att den förefintliga lättheten att hafva flere sparkasseböcker i olika banker användes till förtäckta depositioner. Derigenom att nu ställes i utsigt att med 10 öre stämpelbelägga bankanvisningar, synes en särskild stämpel för sparkassebok ej vara lämplig, men man kunde uppnå det önskade resultatet med att fordra att, då behållningen å sparkassebok uppgår till minst 1,000 kronor, skall lösas 5 stämpelbelagda anvisningsblanketter, då behållningen uppgår till minst 2,000 kronor, 10 sådana blanketter och, då den uppgår till 3,000 kronor, 15 blanketter, hvarvid afdrag får ske för redan under året å samma sparkassebok stämpelbelagda anvisningar. Vill man till yttermera visso förhindra möjligheten att i andra hand sälja dylika blanketter, så böra de stämplas med årtal och sparkassebokens nummer.

En anmärkning i detta syfte torde kunna införas i stämpelförordningen, så snart regeringen finner tiden vara inne att föreslå stämpel å bankanvisningar.

Nu kan den invändningen möjligen göras, att depositionsstämpeln är en dubbelbeskattning. Ja väl, men är icke så förhållandet med mycket annat, t. ex. i fråga om intecknad skuld å fastighet, hvarför afdrag ej får ske vid taxering, och särskildt öfriga stämpelskatter — på arf, på obligationer och på vexlar, hvilken stämpels återinförande ju är ifrågasatt. Här gäller det på samma sätt en ytterligare skatt på kapital, som redan i flertalet fall är beskattadt; enda skilnaden i fråga om vaxelstämpeln torde vara, att den gäller korta placeringar och kan återkomma oftare, måhända 4 gånger för samma belopp årligen, då nu föreslås, att depositionsstämpeln med någon förhöjning uttages en gång årligen. Skatteteorierna peka nog också i vår tid hän mot den fonderade inkomstens högre beskattning än den ofonderade, likasom den progressiva beskattningen till staten, redan i viss mån tilläpåd, med all säkerhet än mer kommer att utvecklas.

Då under remissdebatten särskildt framhållits, hurusom beräkningen af vissa skattetitlar måhända gjorts högre än klok försigtighet bjuder inför nedåtgående konjunkturer, så synes mig, att just ett anlitande af en så odisputabelt ren inkomstskatt väl låter sig försvara och väl kan lämpa sig att fylla möjligen uppstående mindre missräkningar på annat håll.

Med stöd af det sagda tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen ville besluta,
att i förordningen angående stämpelafgiften vidtag-
ges följande ändring:
»B) — — — — —

Depositionsräkning hos bank eller bankir: bevis om insättning derå skall vid utgifvandet förses med stämpel af 1 krona för deponerat belopp, som ej öfverstiger 1,000 kronor, och derutöfver 1 krona för hvarje påbörjad tusental kronor; för bevis om dylig insättning, som innestår längre tid än 6 månader, skall sådan stämpelbeläggning ske en gång årligen.

Sökes på grund af — — — — — »

samt

att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t ville till nästkommande Riksdag utarbета förslag att på i motionen antydt sätt stämpelbelägga insättning å sparkasseräkning.

Stockholm den 26 januari 1901.

Ernst Lindblad.

I motionen instämmer:

Jöns Andersson,
Öhrstorp.